

RTE Act-2009 अंतर्गत
शाळा मान्यता (नमुना-दोन)

जावक क्र.: - जि.प.चं.प्रा./RTE/शा.मा./44/2023
जिल्हा शिक्षणाधिकारी (प्राथ.) यांचे कार्यालय,
जिल्हा - चंद्रपूर, राज्य - महाराष्ट्र

दिनांक :- 04/10/2023
दुरध्वनी :- 07172-252560
ई मेल :- eopzpchandrapur@gmail.com

प्रति,

अध्यक्ष / सचिव,

एक्सलेसिअर फाउंडेशन ट्रस्ट चंद्रपूर, ता.जि. चंद्रपूर.

विषय - बालकांचा मोफत व सक्तीचा शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, 2009 यांच्या कलम 18 च्या प्रयोजनार्थ,
बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, 2011 यांच्या नियम 11, पोट नियम (4) अन्वये शाळांना मान्यता
प्रमाणपत्र देण्याबाबत.

- संदर्भ - 1) शासन निर्णय क्र./SFS-1016/प्रक्र 69/SM-2 मंत्रालय मुंबई -32 दि. 17/06/2016
2) मा. शिक्षण उपसंचालक, नागपूर विभाग, नागपूर यांचे पत्र क्र प्राथ/ब/ स्वअर्थ/ 6337/2016 दि. 12/07/2016
3) कार्यालय शिक्षणाधिकारी (प्राथ.) जि.प., चंद्रपूर यांचे पत्र क्र/खाप्राशा/ शा.मा./679/2018 दि. 12/10/2018
4) NO. CBSE/ 1131171/SS-02141-2223/2022-23 दिनांक 19/09/2021
5) कार्यालय शिक्षणाधिकारी (प्राथ.) यांचे पत्र क्र जि.प.चं.प्रा./RTE/शा.मा./23/2020 दि. 28/12/2020
6) मुख्याध्यापक, माउंट लिटरा झी स्कूल, कोसारा ता. जि. चंद्रपूर यांचे पत्र दिनांक 02/09/2023
7) गटशिक्षणाधिकारी, प.स. चंद्रपूर यांचा शाळा तपासणी अहवाल दिनांक 02/09/2023 पत्र दिनांक 18/09/2023

महोदय/महोदया,

संदर्भ पत्र क्र.1 व 2 नुसार एक्सलेसिअर फाउंडेशन ट्रस्ट चंद्रपूर, व्दारा संचालित माउंट लिटरा झी स्कूल, कोसारा ता. जि. चंद्रपूर या ईंग्रजी माध्यमाच्या (CBSE) खाजगी शाळेला, जुन 2016 या शैक्षणिक सत्रापासून प्राथमिक ते उच्च प्राथमिक इयत्ता 1 ली ते 8 वी चेवर्ग महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यीत शाळा (स्थापना व विनियमन) अधिनियम, 2012 अंतर्गत नविन शाळा स्थापन करणेकरिता / विद्यमान शाळेचा दर्जावाढ करण्याकरिता अटि व शर्तिवर परवानगी दिलेली आहे. संदर्भ पत्र क्र. 3 नुसार अटि व शर्तिच्या अधिन राहून प्रथम खाते मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. संदर्भ 4 नुसार दि. 01/04/2022 ते 31/03/2027 या कालावधीसाठी CBSE बोर्डचे, अटि पूर्तता करण्याच्या अटिवर Senior Secondary Level करिता Affiliation दिलेले आहे. संदर्भ क्र. 5 नुसार, RTE Act-2009 अंतर्गत दि. 27/06/2020 पासून दिनांक 26/06/2023 या कालावधीसाठी शाळा मान्यता (नमुना-दोन) प्रमाणपत्र दिलेले आहे. सदर मान्यतेचा कालावधी संपुष्टात आल्याने, शाळेचे मुख्याध्यापकांनी संदर्भ क्र. 6 नुसार, शाळेचे मुख्याध्यापकांनी शाळेला पुढिल कालावधीसाठी शाळा मान्यता (नमुना-दोन) देणेबाबत प्रस्ताव सादर केलेला आहे.

संदर्भ क्र. 7 नुसार, गटशिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, चंद्रपूर यांनी सदर शाळेची तपासणी करून अहवाल या कार्यालयास सादर केलेला आहे. त्या अहवालानुसार सदर शाळेत सद्या इयत्ता 1 ते 12 चे वर्ग प्रत्यक्ष सुरू आहेत. तसेच सदर शाळा RTE Act-2009 मधील भौतिक सुविधांच्या मानकांची पूर्तता करीत असल्यामुळे शाळेला मान्यता प्रदान करण्याकरिता शिफारस केलेली आहे. त्याआधारे दिनांक 27/06/2023 पासून दिनांक 26/06/2026 पर्यंत तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी इयत्ता 1 ते 8 करीता माउंट लिटरा झी स्कूल, कोसारा या शाळेस खालील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधिन राहून शाळा मान्यता (नमुना-दोन) प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे. वरील मान्यता हीखालील शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधिन आहे-

- मान्यतेचा कालावधी वाढवून मिळणार नाही आणि इयत्ता आठवी नंतर मान्यता किंवा संलग्नता देण्यास कोणत्याही परिस्थितीत कोणतेही बंधन नसेल.
- बालकांचा मोफत व सक्तीचा शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, 2009 (जोडपत्र एक) आणि महाराष्ट्र बालकांचा मोफत व सक्तीचा शिक्षणाचा हक्क अधिनियम, 2011 (जोडपत्र दोन) मधील तरतुदीचे, शाळा पालन करील.
- शाळा नजीकच्या दुर्बल घटकातील आणि वंचित गटातील बालकांना, पहिल्या इयत्तेतील विद्यार्थी संख्येच्या किमान 25% मर्यादेपर्यंत प्रवेश देईल आणि प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत त्यांना मोफत व सक्तीचे शिक्षण देईल. परंतु आणखी असेकी, पूर्व प्राथमिक इयत्तांच्या बाबतीत देखील या प्रमाणकाचे अनुपालन करण्यात येईल.
- परिच्छेद 3 मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या बालकांकरिता शाळेला अधिनियमाच्या कलम 12(2) नुसार प्रतिपूर्ती मिळेल, अशी प्रतिपूर्ती मिळण्यासाठी शाळेला स्वतंत्र बँक खाते देण्यात येईल.
- संस्था/शाळा कोणतीही कॅपिटेशन फी वसूल करणार नाही आणि कोणत्याही छाननी पध्दतीसाठी बालकास किंवा त्याच्या किंवा तिच्या मात्या-पित्यास किंवा पालकास भाग पाडणार नाही.
- कोणत्याही बालकास वयाच्या पुराव्याच्या अभावी; धर्म, जात, किंवा वंश, जन्म ठिकाण किंवा यापैकी कोणत्याही कारणास्तव, शाळेमध्ये प्रवेश नाकारण्यात येणार नाही.
- (एक) शाळेत प्रवेश दिलेल्या कोणत्याही बालकास तो ज्या इयत्तेत असेल त्याच इयत्तेत रोखून ठेवले जाणार नाही किंवा प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत काढून टाकण्यात येणार नाही.
(दोन) कोणत्याही बालकास शारीरिक शिक्षा किंवा मानसिक त्रास देण्यात येणार नाही.
(तीन) कोणत्याही बालकास प्राथमिक शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत कोणत्याही मंडळाची परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक असणार नाही.

- (चार) प्राथमिक शिक्षण पूर्ण केलेल्या प्रत्येक बालकास, नियम 23 अन्वये निर्धारित प्रमाणपत्र देण्यात येईल.
 (पाच) विकलांग / विशेष गरजा असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार समावेश करण्यात येईल.
 (सहा) अधिनियमाच्या कलम 23(1) अन्वये निर्धारितकेलेली किमान अर्हता धारणकरणा-या शिक्षकांची नियुक्ती करण्यात येईल. आणखी असेकी, अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकास किमान अर्हता धारण करणा-या शिक्षकांना अशी किमान अर्हता 5 वर्षांच्या कालावधीत संपादित करावी लागेल.
 (सात) अधिनियमाच्या कलम 24(1) मध्ये विनिर्दिष्टकेलेलीत्याची / तिची कर्तव्ये शिक्षक पार पाडतील.
 (आठ) शिक्षकाने/शिक्षिकेनेखाजगी शिकवणीच्या कामात स्वतःला गुंतवून घेऊ नये, याचीसुनिश्चिती शाळाकरील.

8. शाळा समुचित प्राधिकरणाने निर्धारित केलेल्या अभ्यासक्रमाच्या आधारेतयार केलेल्या पाठयक्रमाचे पालन करील.
 9. शाळा, अधिनियमाच्या कलम 19 मध्ये विहित केल्याप्रमाणे शाळेत उपलब्ध असलेल्या सुविधांच्या तुलनेत विद्यार्थ्यांना प्रवेश देईल.
 10. शाळा अधिनियमाच्या कलम 19 मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मानकांचे व प्रमाणकांचे पालन करील.

तपासणी अहवालानुसार शाळेत खालीलप्रमाणे सुविधा उपलब्ध आहेत-

- शाळेच्या परिसराचेक्षेत्रफळ - 13700 चौ.मी.
  - एकूण बांधकाम क्षेत्रफळ - 7790.67 चौ.मी.
  - खेळाच्या मैदानाचेक्षेत्रफळ - 5509.64 चौ.मी.
  - वर्गखोल्यांची संख्या - 33
  - कार्यालय-नि-भांडार-नि-मुख्याध्यापकाची खोली आहे काय ? - आहे.
  - मुलांसाठी व मुलींसाठी स्वतंत्र प्रसाधन गृहे- जेथे वापरण्यासाठी व प्रसाधन गृहे आणि आरोग्यदायी स्थितीत ठेवण्यासाठी पुरेसे पाणी असेलअशी व्यवस्था आहे काय ?- आहे (कमोड आहे.) (नळ व्यवस्था आहे)
  - पिण्याच्या पाण्याची सुविधा आहे काय ?- आहे. (RO मशिन व बोरवेल आहे.)
  - दुपारचे जेवण शिजवण्यासाठी स्वयंपाकघर - आहे
  - अध्यापन अध्ययन साहित्य / खेळ व क्रीडा विषयक सामग्री / ग्रंथालय यांची उपलब्धता आहे काय ? - आहे.
  - वाचन साहित्य विनासायास उपलब्ध आहे काय ?- आहे.
  - सर्व सुविधा विना अडथळा (रॅम्प) उपलब्ध आहेत काय ? - आहे.
  - शाळेला संरक्षण भिंत आहे काय? - आहे.(पक्के आहे)
  - शाळेत अग्निशमन यंत्र आहे काय ? - आहे.
11. शासनाचीमान्यता नसलेले वर्ग किंवा तुकड्या, शाळेच्या नावाने शाळेच्या परिसरात किंवा इतरत्र, चालविता येणार नाहीत.
 12. शाळेची इमारत किंवा इतर बांधकाम किंवा क्रीडांगणे केवळ शिक्षणाच्या व कौशल्य विकासाच्या प्रयोजनार्थ वापरण्यात येतील.
 13. शाळा, सोसायटी नोंदणी अधिनियम, 1860 (1860 चा 21) किंवा मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, 1950 अन्वये नोंदणी झालेल्या संस्थेमार्फत चालविण्यात येत आहे.
 14. शाळाकोणत्याही व्यक्तीच्या, गटाच्या किंवा व्यक्ती संघाच्या किंवा इतरकोणत्याही व्यक्तीच्या फायद्याकरिता किंवा कोणताही नफा मिळविण्यासाठी चालविण्यात येत नाही.
 15. शाळेचे लेखेसनदी लेखापालाकडून लेखा परिक्षित व प्रमाणित करून घ्यावेत आणि नियमानुसार योग्य लेखा विवरणपत्रे तयार करावीत. प्रत्येक लेखा विवरण पत्राची एक प्रत दरवर्षी जिल्हा शिक्षणाधिका-यांकडे पाठविण्यात यावी.
 16. तुमच्या शाळेला मिळालेला मान्यता संकेतांक 27130106603 असा आहे, हासंकेतांक या कार्यालयाशी कोणताही पत्रव्यवहार करतांना कृपया तो नमूद करावा, याची नोंद घ्यावी.
 17. शिक्षणसंचालक / जिल्हा शिक्षणाधिकारी वेळोवेळी मागणी करतील असे अहवाल व माहिती शाळेने सादर करावी किंवा शाळेच्या मान्यतेच्या शर्तीची निरंतर पूर्तता करण्यासाठी किंवा शाळेच्या कामकाजातील त्रुटी दूर करण्यासाठी शासन किंवा स्थानिक प्राधिकरण देईल अशा सूचनांचे पालन करावे.
 18. संस्थेच्या नोंदणीचे कोणतेही नूतनीकरण असल्यास, नूतनीकरण केल्याची सुनिश्चितता करावी.
 19. बालकांच्या मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम - 2009 प्रमाणे शाळेला आवश्यक असणा-या बाबी पूर्ण असणे आवश्यक आहे. तसेच रांदर्भिय तपासणी अहवालाच्या आधारे व अपूर्ण असलेल्या भौतिक सुविधांच्या मानकांची पूर्तता तिन महिन्यांचे आत पूर्ण करण्याचे अटीवर शाळेला हे शाळा मान्यता (नमुना दोन) प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात येत आहे. परंतु प्रत्यक्ष फेरतपासणीच्या वेळी कोणत्याही प्रकारच्या त्रुटी आढळून आल्यास तथा अपूर्ण मानकांची पूर्तता मुदतीत न केल्यास आपल्या शाळेची मान्यता व सादर मान्यता प्रमाणपत्र (नमुना-दोन) त्यापूढे आपोआप संपूष्ठात येईल, हयाची कृपया नोंद घ्यावी.

Mh 5.10.13
 शिक्षणाधिकारी (प्राथ.)
 जिल्हा परिषद, चंद्रपूर

- प्रतिलिपी :- 1. मुख्याध्यापक, माउंट लिटरा झी स्कूल, कोसारा ता. जि. चंद्रपूर यांना माहितीस अप्रेषीत.
 2. गटशिक्षणाधिकारी, पंचायत समिती, चंद्रपूर यांना माहितीस तथा उचित कार्यवाहीस अप्रेषीत. सादर शाळा मान्यता नमुना-दोन चे प्रमाणपत्र संबंधित शाळेचे मुख्याध्यापक / अध्यक्ष/ सचिव यांना पोहोचते करून पोच घ्यावी. व पोचपावती या कार्यालयास तात्काळ सादर करावी.

Mh 5.10.13
 शिक्षणाधिकारी (प्राथ.)
 जिल्हा परिषद, चंद्रपूर